

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 20 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O našem političnem položaji.

VII.

Prvi govor dra. Laginje in dopisnik „Slovenčev“, kanonik Klun. — Mladočehi. — Njihovi uspehi. — „Slovenski poslanci“ in njihovi „uspehi“ za slovenski narod sploh, a za slovenski in hrvatski narod v Istri posebe.

(Konec.)

Tukaj nečemo razpravljati, kakšne nasledke za slovenski narod sploh bi mogla roditi načela, izpovedana od dra. Laginje. Ozreti se hočemo samo na kratko na trditev dopisnika-poslanca, da „slovenski poslanci“ ne prevzamejo nikakršne odgovornosti za slabi sad in žalostne nasledke, katere utegnejo roditi načela, izpovedana od dra. Laginje, za slovenski življ v Istri.

Tu bi morali sedaj popisati stanje slovenskega življa, Slovencev in Hrvatov, v Istri. Ali to mora biti tudi znano dopisniku-poslancu in vsem „slovenskim poslancem“, ako ne od drugod, pa iz raznih, nedavno stavljenih interpelacij tudi slovenskega poslanca Spinčiča. Ako ne verujejo faktom, od njega navedenim, — čeprav so te interpelacije tudi sami podpisovali, dokler so bili vkupe v jednom klubu — potem bila bi njih, slovenskih poslancev, sveta dolžnost, da se o tem sami na lici mesta prepričajo.

(Tu je konfiskovan ves odstavek s 30 vrstami. Opom. ured.)

Vprašamo naprej, ali prevzamejo „slovenski poslanci“ za vse to, kar se je dogajalo skoroleto dni pred govorom dra. Laginje, ali prevzamejo „slovenski poslanci“ za vse to odgovornost? Potem pa vprašamo: ali more priti še kaj hujšega, še kaj žalostnejšega za slovenski življ v Istri; ali more biti Istra še tužnejša, nego je bila, po načelih, proglašanih od dra. Laginje; kaj še hujšega in žalostnejšega, za kar odklanjajo slovenski poslanci vsako odgovornost in jo nalagajo dru. Laginji in tovarišu mu Spinčiču?!

(Tu je konfiskovan odstavek z 9 vrstami. Opom. ured.)

Ako pa hujše stanje ni možno, potem more vsak preobrat biti samo preobrat na bolje.

Minister Pražák — odstopil.

V Ljubljani, 10. avgusta.

Včerajšnja „Wiener Zeitung“ naznanja oficijelno, da je cesar vzprejel demisijo ministra brez portfelja dra. Alojzija Pražáka in ga v priznanje njegovih zaslug imenoval dosmrtnim članom gospodske zbornice.

Odstopivšega ministra barona Pražáka soditi je drugač s slovenskega in drugač s češkega stališča, drugač kot ministra-rojaka in drugač kot bivšega voditelja pravosodnemu ministerstvu.

Ko je prevzel grof Taaffe ministersko predsedstvo, pogajal se je s češkimi poslanci, ki so bili tedaj v pasivni opoziciji, zastran ustopa v državni zbor. Češki poslanci stavili so tedaj mej drugim za svoj ustop pogoj, da bodi za dežele krone češke imenovan poseben minister-rojak, kateri imej pravico dajati v vseh rečeh, nanašajočih se na te dežele, svoj visum. Taaffe se je udal temu pogoju in dne 10. avgusta 1879. l. imenovan je bil na to ministersko mesto vodja moravskih Čehov dr. Pražák.

Kot minister rojak ni izpolnil Pražák tistih nadej, katere so gojili poslanci češki in zadel je

ob odločno nasprotstvo Mladočehov, ki mu nikakor ne morejo odpustiti, da se ni energično potegoval za češko državno pravo. Najbolj pa mu zamerijo, da je ostal na svojem mestu tudi tedaj še, ko je odstopil Dunajevski, tudi tedaj še, ko je njegov naslednik v vodstvu pravosodnega ministerstva grof Schönborn izdal drugo proti Čehom naperjeno naredbo, tudi tedaj še, ko se je Taaffe za njegovim hrbtom pogajal s Plenerjem o čeških rečeh, tudi tedaj še, ko se je vladna politika ulila popolnoma v strugo nemško-centralistično. Gotovo je, če bi bil Pražák odstopil tedaj, ko so se kovale Dunajske punktacije, storil bi bil svojemu narodu nepozabno uslugo. Kot mehka, pasivna natora se tedaj ni ojačil in zato tudi sedanjí odbod njegov ni naredil tistega utisa, kakeršnega je morebiti pričakoval.

Mej Pražákom kot ministrom-rojakom in Pražákom kot voditeljem pravosodnega ministerstva je velika razlika. Kakor se je nedostavno držal kot minister rojak, tako se je bolj za Čehe obnašal kot pravosodni minister. Izdal je, da le nekaj omenjamo, znamenito naredbo z dne 23. septembra 1886. l., s katero je odpravil sistem prevodov pri višjem deželnem sodišči v Pragi.

Kot voditelj pravosodnega ministerstva pa je Pražák tudi nam Slovincem vsaj nekoliko pripomogel do enakopravnosti našega jezika pri sodiščih in državnih pravdnistvih. Nekako v času, ko je on prevzel vodstvo tega resorta, doživeli smo ponižanje, da je najvišja sodna instanca razsodbo Kamniškega sodišča zatagadelj uničila, ker je bila pisana s slovenskim jezikom. Izdal je na to minister Pražák ukaz z dne 18. aprila 1882, da se morajo sodišča na Kranjskem, v Celjskem okrožji in v slovenskih mešanih okrajih na Koroškem strogo ravnati po že izdanih jezikovnih naredbah, in isto je ponovil tudi za višje sodišče z ukazom z dne 8. aprila 1883. Od tega časa naprej so postali sodni uradniki bolj naklonjeni slovenskemu uradovanju, zlasti ker se je minister Pražák tudi pri nameščenju uradnikov dal vestno informovati o jezikovni zmožnosti kompetentov. Znamenita sta tudi Pražákova ukaza z l. 1887, po katerih je slovenščina zadobila pristop v zemljiške knjige v področji tako Graškega, tako Tržaškega višjega sodišča. Hvaležno moramo pripoznavati, da se je pod Pražákom pridobila slovenščini vsaj trohica dejanske pravice v pravosodji. Jednako-pravnosti pa tudi pod njim še dolgo nismo dosegli, zlasti so ostali primorski Slovenci skoro tam, kjer so bili pred Pražákom. Ukazi Pražákovi nikakor ne obsegajo vseh slučajev, za katere bi morala veljati jednaka pravica slovenskega jezika; nahaja se v njih tudi nekaj kvarnega za slovensko uradovanje in vse polno vratic, skozi katera se izmuzavajo nasprotniki slovenskega uradovanja. Zatagadelj nam ni bilo posebno težko, ko je baron Pražák odhajal iz pravosodnega ministerstva, in upe smo imeli, da bode njegov naslednik pogumnejše zvrševal nam Slovincem enakopravnost. V teh upih smo se seveda bridko varali in zato se moramo danes le hvaležno spominati dobrohotnosti, katere smo bili navajeni od strani odstopivšega ministra, barona Pražáka.

Ko je začel grof Taaffe obračati svoj plašč po vetru, ki je jel pihati iz Berolina, žrtvoval je lepim očem nemških levičarjev najprej barona Pražáka. Odvzel mu je vodstvo pravosodnega ministerstva in je izročil grofu Schönbornu, pod čigar ministerstvom se zdaj počasi, a dosledno podira to, kar je sezidal njegov prednik. Dne 11. oktobra 1888 odločil je Pražák vodstvo pravosodnega ministerstva in postal

zopet samo minister-rojak. Upliv njegov manjšal se je od dne do dne. V ministerstvu dobili so nadvlado levičarji, češki poslanci stopili so v opozicijo in Pražák ostal je osamljen, brez zaslombe v narodu, brez veljave v parlamentu in v vladi. Ministerstvo sklicalo je zopet komisijo za razdelitev sodnih okrajev na Češkem, a levičarji, pogajajoč se s Taaffeom za plačilo svojemu glasovanju za valutne predloge, zahtevali so mej drugimi koncesijami tudi to, da odstopi Pražák. Taaffe je to koncesijo mogel dovoliti lahkim srcem, toliko bolj, ker je bil Pražák že dlje časa samo imenoma minister, in samo temu je sedaj konec storjen.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 9. avgusta.

Shod tlačenih narodov avstro-ogerskih.

Meseca novembra zbrali se bodo odposlanci vseh tlačenih in v svojih političnih in narodnih pravicah prikrajšanih avstro-ogerskih narodov na Dunaji na poseben shod, kateremu bode naloga izdelati posebno spomenico, kako in na kateri podlogi bi bilo avstro-ogersko monarhijo presnovati v federalističnem zmislu. Posebna deputacija desetih članov izročila bode to spomenico presvetlemu cesarju, a predložila se bode tudi vsem evropskim državam. Doslej obljubili so sodelovanje Čehi, Slovaki, Hrvatje, Rumuni, Srbi, Malorusi in ogerski Nemci.

Volilski shodi na Češkem.

Jičinsko mladočeško društvo sklicalo je v nedeljo shod, na katerega sta prišla tudi državna poslanca dr. Vašaty in dr. Šil. Neki volilec tožil je, da mladočeški poslanci ne tirajo več radikalne politike, da jih je okužilo oportunistvo ter vprašal posl. dr. Vašatega, zakaj ni bil izvoljen v delegacijo. Vašaty odgovoril je, da je on poznat kot odločen protivnik trojni zvezi in da je to uzrok, da ni bil voljen. Bilo je še mnogo govorov, ne posebno umerjenih, ker je vladni zastopnik govornike večkrat ustavil in celo z razpustom pretil. Mnogobrojno zbrani volilci vzprejeli so končno resolucijo, naj se mladočeški poslanci združijo z vsemi slovenskimi poslanci in naj se postavijo na stališče slovenske solidarnosti. — V Semilu poročal je posl. dr. Kramář o svojem in mladočeškega kluba parlamentarnem delovanju ter končno izrekel se za nadaljevanje odločne opozicije, čemur so zbrani volilci burno pritrdjevali in izrekli svojemu poslancu zahvalo in popolno zaupanje. — Staročeško politično društvo v Pardubicah sklicalo je v nedeljo shod, na kateri je prišel poslanec prof. Braf ter ostro obsojal mladočeško politiko, ki je zakrivila, da namerava odstopiti jedini Čehom prijazni minister. Mladočeškimi volilcem ni bilo dovoljeno priti na ta shod; odšli so torej, kličeč gromoviti „Hanba punktatorum!“

Vnanje države.

Protest zoper bolgarske grozovitosti.

V soboto zvečer vršil se je v Parizu v Circus Fernando velikansk meeting, katerega se je udeležilo nad 3000 oseb, večinoma poslanci, diplomatje in novinarji. Častnima predsednikoma sta bila voljena Rochefort in Cudine. Poslanca Goussot in Millevoye govorila sta obširno o bolgarskih razmerah in o grozovitostih Stambulova, ki je le orodje trojne zveze. Bolgarski narodni zastopnik Gabriel govoril je o ruski alijanci. Shod vzprejel je resolucijo, v kateri obsoja bolgarskih mogočnikov grozovitosti in začel takoj nabirati denarje, da se začne propaganda za amnestijo obsojencev.

Resni izgređi na Italijanskem.

Žalostna ilustracija prežalostnih gmotnih razmer italijanskih kmetovalcev je nastopna dogodba. Minoli teden prišli so v Laterze v provinciji Lecco davčni organi, spremljani od orožnikov, izterjovat davke. Ljudstvo napadlo je orožnike s kamni; orožniki so jeli streljati, kar je ljudi do skrajnosti raz-

burilo. Kmetje so se oborožili in začeli naskakovati municipij, hoteč to zgradbo užgati. Orožniki zabranili so to namero le z izrednim naporom vseh sil. Župan in mnogi prebivalci so nevarno ranjeni, nekateri izgredniki in orožniki obležali so mrtvi na bojišči. Sila mnogo razgrajalcev odvedli so v zapor.

Angleški parlament.

Pri nadaljevanji adresne debate v poslanski zbornici podpiral je Burt nasvet, da je vladi izreči nezaupanje. Finančni minister Goschen je trdil, da se je večina prebivalcev Velike Britanije izrekla zoper odločitev Irske. Gladstoneovi stranki je očital, da ni homogena, da ni gotovo, ali jej bodo ostali verni neodvisni irski poslanci in zastopniki delavske stranke. Unijonistom je pokladal na srce, naj se upirajo odločno Gladstoneovim nameram. — Mac Carthy pobijal je irsko politiko vlade in obljubil Gladstoneu podporo Ircev, če bode home-rule predloga ugajala irskemu narodu, a če bi jo gospodarska zbornica zavrgla, ostala bi vendar prva tirjatev liberalne stranke. Govorili so še razni drugi poslanci, a debata še ni končana. — V gospodski zbornici začela se je tudi adresna debata. Salisbury je pojasnil svoje stališče in rekel, da so pravi nazori prebivalstva kraljestev zastopani v gospodski zbornici in da bode prihodnje leto ta zbornica odločilna za namere bodoče vlade.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 9. avgusta. [Izv. dop.] (Češki gostje.) Komur izmed Slovencev je bila dana prilika lansko leto ogledati si češko razstavo, prepričal se je lahko, kako zelo je vzbujena v bratskem nam narodu češkem zavest slovanske gostoljubnosti. Kamorkoli si prišel, povsodi so tekmovali mej sabo, kako bi vzprejeli in pogostili svoje južne brate. In res smemo trditi, da gostoljubnost je v češkem narodu za svoje sokrivne brate tako daleč probujena, kakor skoraj v nobenem drugem slovanskem narodu. Tu so nam bratje Čehi zopet prekrasen ideal, po kojem moramo težiti, da ga kar prej mogoče dosežemo, odušno se mu približamo. Prav lepa prilika dana nam bode še ta mesec, da se vsaj deloma odzivljemo tej gostoljubnosti naših severnih bratov. Dne 22. t. m. bode s Tržaškim poštним vlakom popoludne ob 3. uri prišlo v našo prestolnico nad sto čeških učiteljev. Zname so nam zasluge čeških učiteljev za probujanje češkega naroda in trditi smemo, da zavest, s katero se češki narod tako zelo ponaša, kakor noben slovanski narod v naši državi — ta zavest naroda češkega je pred vsem zasluga češkega učiteljstva. Veže nas torej posebna dolžnost, da zgoraj omenjeni dan kar najlepše vsprejmemo severne misijonarje na šolskem in narodnem polju ter skrbimo, da jim bode bivanje v slovenski prestolnici kar najbolj mogoče prijetno.

Ker nameravajo češki učitelji tri dni pri nas ostati, sklenil je odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“, da jim preskrbi za dve noči t. j. dne 22. in 23. t. m. brezplačno prenočišče. V ta namen obrnil se je imenovani odbor do narodnih meščanov Ljubljanskih, da bi, komur je to mogoče, odstopili po jedno ali več postelj za te dve noči našim severnim bratom ter naznanili to gostoljubnost svojo predsedniku „Slovenskega učiteljskega društva, g. Andr. Žumru. Obračamo se še enkrat do vseh narodnjakov in tu bivajočih Čehov, da prispejajo „Slovenskemu učiteljskemu društvu“ v tej stvari na pomoč ter se odzivljejo zgoraj omenjenemu pozivu odušno prošnji vsaj do 15. t. m. S tem bomo pokazali, da nam bodo dobrodošli mili nam sokrivni bratje, ki se vedno in pri vsaki priliki zanimajo in potežajo za napredek in razvoj naroda slovenskega.

Iz Šoštanj 5. avgusta. [Izv. dop.] (Veliki pevski koncert.) ki ga bode priredilo vrlo „Slovensko pevsko društvo v Ptui“ dne 14. t. m. v našem prijaznem Šoštanju, bode, kakor vse kaže, jeden najlepših in najsijajnejših, kar jih je omenjeno društvo dosedaj priredilo. Koncert vršil se bode v hotelu gospoda Pečnika „pri Kroni“, in sicer v jako prostornem in senčnatem vrtu, kjer ima prostora gotovo čez dve tisoč oseb.

Kakor se nam od mnogih strani poroča, bode udeležba ogromna in gosti iz vseh slovenskih pokrajin, Kranjci in Štajerci, Korošci in Primorci, bodo si kot zvesti bratje veselo segali v roke. Z velikim veseljem pozdravili smo pri nas hvalevredni sklep Ljubljanskega in Celjskega Sokola, da se bodeta oba te slavnosti korporativno in polnoštevno udeležila in spretni in gibčni telovadci bodo s svojimi vajami gotovo vrlo zanimali zbrane goste.

Slavnim Ljubljanskim Sokolom naznanjamo pa pri tej priliki že vnaprej, da jih pri nas pač nikjer ne bodo motili oni „razburjeni volički“, katere je hotel nek gorenski „rovtnar“ organizovati na junašk napad proti Sokolom Ljubljanskim. — Morebiti je ta smešni organizator celo v tajni zvezi s Celjskimi „volički“, to je onimi „jajčimi kadeti“, ki so pred dvema letoma napravili celo „jajčjo vojsko“ proti vrlim in miroljubnim Sokolom, ki pa imajo sedaj, kakor nam prijatelj iz Celja poroča, velik strah pred „rudečimi srajcami“, zakaj, bodo sami pač najbolje vedeli. Pri nas v Šoštanju bodo vrlo narodna telovadna društva vsem dobro došla. Občinski zastop, četudi je v nenarodnih rokah, je celo v simpatični obliki dovolil, da smejo Sokoli prirediti javno telovadbo na prostranem mestnem trgu. Tudi sicer je vse občinstvo zavzeto za pričakovane goste in tako se bode vse vršilo v najlepšem redu, Bog le daj — lepo vreme!

Iz Preddvora, 6. avgusta. [Izv. dop.] (Razne težave.) Sklenilo se je pri nas danes šolsko leto s slovesno sv. mašo in cesarsko himno, nastopila je mladež počitnice, dolgo pričakovane. Poučevalo se je to leto v dveh razredih, akoravno še nimamo novega šolskega poslopja. Plačujemo pač pri davkih svoje naklade, pa ne vemo, kedaj jih bode zadosti, ker načrtov za zidanje šolskega poslopja dobili smo že mnogo, ali ne zida se le še ne! Ni potreba toliko načrtov, ni potreba premišljevat dolgo časa, saj sleharni izmed nas, ki imamo še pamet, pravi: „Za jednega učitelja je bilo poslopje zadostno; zdaj, ko imamo dva razreda, zida naj se še jedno nadstropje, tem bolje in lažje, ker imamo staviva že dosti navoženega.“

Župan naš, mislim, se tudi malo trudi za to važno stvar, tem manj še, ker je slišati, da je volitev obč. odbora ovržena. Odmrl nam je grajščak Preddvorski, bivši župan, pred dvema letoma, a sedanjemu nasledniku njegov, akoprav dober gospod, toda le tujec, sloviti zdravnik in profesor na Dunaji, ta se ne briga za naše reči. Najel si je žali Bog osebo za „ferbolterja“ — tako jo moramo klicati in častiti — katera bi pač boljše uspehe imela pri „Renzu“ na Dunaji, nego pri oskrbništvu, saj jahati zna, povem Vam, nad vsakega „dragonarja“. Pšenica pri njem šele zdaj zori, ter pravi, da dokler bilka po konci stoji, žito še ni zrelo. Upati je, da se bode ta gospod za naš kraj popred izzoril, predno razkonja pade. Poveljnik hoče biti, — in celo žandarmer, kateri po hudem trudu iz krčme pridejo, pouprahuje: „Wie viel Uhr ist es?“ Kmalu bode „Sperrstund“ gospodine oskrbnice, samo mislimo, le vašemu tukajšnjemu bivanju.

Poštuo uložnico dobili smo tudi v Tupaliče. — Ali grajati moramo, da se pisma, uložena tamkaj, ne odpravljajo redno, kjer namesto odpravljati pošto ob 1/2 7mih, odpravlja se ob 5tih ali 1/2 6tih. Naša pisma pa, koje oddamo ob 1/2 6tih, spijo do drugega dneva. Takih napak bi pač ne smelo biti, a naredi se za zdaj, kar hoče. Poštni nadzornik prihaja le po jedenkrat na leto, ne vidi, da imamo razkrit poštni voz, ne vidi, da posebno letos, ko zmirom dežuje, dobivamo poslatve razmočene, ne vidi, ob katerih urah pošta prihaja in odhaja, ne vidi, ob katerih urah je gospica v uradu.

Bogu bodi potoženo: to so naše razmere in pomagati nam le ne more drugi, nego c. kr. glavar v Kranji, c. kr. poštni nadzornik, ali pa le sam Bog.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 5. avgusta

(Konec)

V nasvetovani pritožbi se piše nadalje: Sklep mestnega sveta z dne 24. junija 1892 deli se v dva oddelka. V prvem se določa, da se nekaterim ulicam, trgov in cestam odpravijo zastarela imena — tukaj se spominjamo starih Gledaliških ulic, ki so vsled prestave deželne gladišča postale brez pomena, Kravje doline in Kurje vasi, koji imeni odtoni stanovanca sami spremeniti žele; — v drugem oddelku pa se določa, da naj so dotični javni napisi izključno slovenski, in da naj se taki napisi polagoma razširijo po celem mestu.

Prvi oddelk razveljavljenega sklepa ni niti pri nemškem meščanstvu vzbudil nikake nezadovoljnosti; saj se nemško pisani protest obrača jedino le proti temu, da se je sklenilo napraviti izključno slovenske napise. Ugovor visokočastitega stolnega kapitlja pa se s sramožljivo nemškobunostjo, s koje se odlikujejo nekateri gospodje kanoniki na Stolnem trgu, pod odejo tudi nekako v brau stavlja izključno slovenskim napisom, vendar pa je jedro temu ugovoru ta, da bi se „trg pred škofijo“ ne prekrstil v Bleiweisov trg. Dotični argumenti, koje

aglašati bi bil pač najprej poklican prevzvišeni vladika Ljubljanski, so uvaževanja vredni, ter jih bode mestni zastop ob svojem času gotovo tudi v poštev vzel.

Niti protest nemškega meščanstva, niti kapitaljski ugovor pa se ne izreka načeloma proti temu, da bi občinski svet ne bil opravičen, predrugačiti imen ulicam in javnim prostorom, kakor se je to zgodilo s sklepom dne 24. junija 1892.

O javnih napisih, in o tem, kako je imenovati javne prostore, določati ima izključno le občinski svet, ker je to stvar, ki spada strogo v področje občine same. Tu se ni treba sklicevati na § 26. občinskega reda za mesto Ljubljansko, to se umeje samo ob sebi, ta pravica je najmanjši del tiste avtonomije, ki je po zakonu zajamčena mestni občini Ljubljanski. To pravico izvršujejo vse druge komune, in gotovo je, da se vsako leto po avstrijskih mestih mnogim ulicam imena spremene, ne da bi dotični deželni predsedniki zatgadelj v strah prišli zaradi katastra, ali pa še celo zaradi javne knjige.

Tudi ga ni zakona, ki bi slovenskemu mestnemu zastopu v Ljubljani zabranjeval, zastarela imena javnih prostorov predrugačiti, in gospod deželni predsednik bi moral najbolje sam vedeti, da ga ni zakona, ki bi mestnemu zastopu v Ljubljani prepovedal javne prostore imenovati po mozh, ki so si zasluge stekli za monarhijo sploh, ali pa za slovenski narod posebe. In ni je naravneje reči, kakor je ta, da se ravno mestni zastop Ljubljanski spominja svojih mozh, ki v svetu itak ne živajo slave, ki pa tudi po taki slavi hrepeneli niso, ter so se, oklenivši se svojega malega naroda, zadovoljili s tem, da so ravno temu narodu posvetili vse svoje moči. Drugod po svetu se z veliko navdušenostjo deklamuje, da narodi ne zaslužijo odličnih svojih mozh, če jih ne spoštujemo; pri nas pa se pravi, da se pregrešimo proti zakonu — in še celo proti slavnoznanelemu členu 19., ako storimo majhen korak, da bi mal spominek postavili mozhem, ki so se v potu svojega obraza trudili, da so prebudili slovenski narod iz dolgega spanja, iz katerega ga velikanska nemška kultura vzbuditi ni mogla!

Se celo nemški someščanje se niso upirali proti predrugačenju imen sploh, oni so v svojem protestu jedino le zahtevali, naj bi mestni zastop sklenil, da se imajo napisi v obeh deželnih jezikih napraviti. To in ničesar drugega niso zahtevali tisti, ki so podpisali protest de praes. 16. julija 1892, št. 14882! Gospod deželni predsednik, dasi svoj dopis z dne 24. julija 1892, št. 2033 tako utemeljuje, kakor bi mu jednojezični napisi ne ugajali, pa je storil mnogo več, nego se v ugovorih zahteva, ter je uničil celi sklep z dne 24. junija 1892, prav tako, kakor bi člen 19. vsako in najmanjšo premembo uličnih imen zabranjeval. Gospod deželni predsednik ni samo prepovedal jednojezičnih napisov, on prepoveduje sploh vsako premembo uličnih imen, in to v očigled temu, da je nemška nekdanja večina spremenila ime, staro in veljavno ime trgu, ki se razprostira ravno pred poslopjem deželne vlade v Ljubljani.

Vprašanje, je-li potrebno kakemu javnemu prostoru spremeniti dosedanje ime, more in smé jedino le občina sama rešiti. To je strogo notranja stvar občine in gospod deželni predsednik je s tem, da je sklep z dne 24. julija 1892 v celoti uničil in da je sklenjeno prekrščenje javnih prostorov sploh prepovedal — ne da bi se bil v tem oziru skliceval na kak zakon — žalil avtonomijo občine. Ravno v ti splošni prepovedi vidi občina važen povod k predležeči pritožbi ter pričakuje, da bode ministerstvo, če že ne drugega, vsaj tisti organ določilo, ki bode smel v prihodnje — če bo potrebno — imena javnim prostorom v Ljubljani spreminjati, ker se je ta pravica sedaj po gospodu deželnem predsedniku občini odvzela in odrekla.

Gospod deželni predsednik pa s svojo splošno prepovedjo ni žalil samo avtonomije te občine, on je ž njo mesto Ljubljansko potisnil tudi v čudni položaj, da ne smé jedne svojih ulic imenovati po slavnem maršalu Radeckem, kojemu so ravnokar na Dunaji postavili velečasten spomenik. V čeških Vitkovicah so nemški fanatiki v mestnem zboru odbili nasvet, da bi se mestni park imenoval po našem presvetlem vladarju. Vzprejeli pa so nasvet, da se park imenuje „Viljemov park“. Ondi vlada ni vmes posegla ter s tem sama priznala, da imenovanje javnih prostorov spadajo v področje občine same.

Gospod deželni predsednik se v svojem dopisu sklicuje tudi na kataster in na javno knjigo ter hoče prej kot ne s tem opravičiti uničenje celega sklepa z dne 24. junija 1892. To sklicevanje pa ni utemeljeno, ker velja načelo, da zemljišča niso tu radi katastra in javne knjige, da pa sta kataster in javna knjiga radi zemljišč ustanovljena. Spreminjata se kataster in javna knjiga, pač pa ni pričakovati, da bi se zemljišča spreminjala po katastru in javni knjigi. Oba, kataster in javna knjiga, sta važna faktorja za vsakdanje življenje, zatgadelj sta pa tudi oba podvržena neprestanim fluktuacijam vsakdanjega življenja. Kataster in javna knjiga spreminjata svoje lice, če že ne od dneva do dneva, pa vsaj od leta do leta. In ustanovljeni so posebni organi, ki pazijo na te vedne premembe, ter po

njih popravljajo tako kataster, kakor javno knjigo, koja se ima s prvim kolikor mogoče vjemati. In pri taci razmerah trdi gospod deželni predsednik, da bi prišla kataster in javna knjiga v nered, če bi Ljubljana par ulicam imé spremenila! V resnici, sklicevanje na kataster in javno knjigo je najslabotnejši stebriček, s kojim je podprta ordonanca z dne 24. julija 1892, št. 2033 in to tem bolj, ker imenovanje javnih prostorov nema skoraj nikakega pomena za kataster ali javno knjigo. Za oba so odločilnega pomena številke posameznih parcel in pa imena posameznih davčnih občin. V tem oziru pa sklep z dne 24. junija 1892 ni ničesar premenil, in mestna občina je prepričana, da gospod deželni predsednik na podlagi § 84. občinskega reda za mesto Ljubljano nikakor ni bil opravičen ta sklep v celoti uničiti.

Ostane sedaj še vprašanje, je li mestni svet smel skleniti, da naj se dotični javni napisi napravijo izključno le v slovenskem jeziku, in ali je s takim sklepom v istini kršil obstoječe zakone. To je vprašanje, s kojim se peča protest nemških someščanov, in to je tudi tisto vprašanje, s kojim jednim imel se je gospod deželni predsednik pečati, če je hotel s § 84. občinskega našega reda poseči v sklepe avtonomne mestne občine Ljubljanske.

Glavno moč za svoj reskript dobiva gospod deželni predsednik v členu 19. temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867, št. 142 drž. zak. Simpatično orožje nam je ta zakon in posebno sedaj, ko se Slovenci v Ljubljani brezuspešno trudijo, tukajšnje deželno sodišče vsaj v toliko omehčati, da bi letó izdalo slovensko sodbo vselej takrat, ko se je uročila slovenska tožba, nemško razsodbo pa takrat, če se je tožba v nemškem jeziku uročila. Obžalovati je le, da si gospod predsednik deželnemu sodišču člen 19. drugače tolmači, nego ga tolmači gospod deželni predsednik!

Ali v tem oziru sta magistrat in mestni zastop imela pri vsaki priliki zelo občutno vest in oba sta pri vsaki priliki strogo na to pazila, da se pri mestni občini ni najmanje žalila pravica, katera gré jeziku naših nemških someščanov. Če je bil gospod deželni predsednik v svojem dopisu z dne 24. julija 1892, št. 2033 prisiljen pripoznati, da sta magistrat in mestni svet na tem polju — do sedaj se iz srede nemških someščanov še ni čula nikaka pritožba — korektno postopala, potem ni dvojbe, da so naši nemški someščanje do sedaj v polni meri uživali one pravice člena 19. osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867, št. 142 drž. zak. Kako drugače postopata komuni v Celovci in Celji, ki se braniti v sprejemati nemške uloge ter jih reševati v slovenskem jeziku!

Omenjeni osnovni zakon zajamčuje vsaki narodnosti popolno svobodo in enakopravnost. In v duhu tega zakona bi se dalo sklepati, da je vsak narod opravičen, ustanoviti si svoje središče, kjer se združijo vsi žarki narodne duševne delavnosti in kjer se sploh pokaže narodni značaj v svoji najlepši kristalizaciji. Tako središče je vsakemu narodu, če se hoče razviti, potrebno, in potrebno je tudi slovenskemu narodu in do njega ima le-ta toliko več pravice, ker velja člen 19. osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867, št. 142 drž. zak. Tako središče Slovencev ne more biti drugo mesto, nego naša bela Ljubljana.

V našem središču pa tudi niso žaljene pravice naših someščanov, ker se njihov jezik pri vsakem uradu sprejema in ker imajo vse polno nemških učilnic, kjer se njihovi otroci lahko izurijo v nemškem jeziku.

Kako drugače se godi slovenskim manjšinam po sosednjih nam mestih in do sedaj še nismo nikdar čuli, da bi se bil kak deželni predsednik potegoil za njihove zatirane pravice.

V dokaz naj nam služijo izglei.

V Celji je najmanj 2000 Slovencev ali po mestu, kjer stanuje še kakih 3000 Nemcev, so vsi napisi izključno nemški, in Celjski mestni očetje branijo se z vso silo proti ulogam v slovenskem jeziku. Gola je istina, da bi se bil že davno poslal v Ljubljano vojaški governor s sabljo brušeno, če bi mestni zastop Ljubljanski polovično tako zatiral nemške meščane, kakor Celjski mestni zastop brezobzirno zatira slovenske Celjane!

Maribor šteje najmanj 3000 Slovencev ali po mestu so vsi napisi izključno nemški in slovenski narod nima ondi niti najmanjšega upliva.

Ptuj broji nad 1000 Slovencev ali po ulicah tega mestiča, kojemu je okolica čisto slovenska, je vse, izključno vse nemško, a vendar se gospod cesarski namestnik v Gradci nad tem do sedaj še nihdar spodtikal ni.

V Gorici je nad 4000 Slovencev ali po mestu so vsi napisi izključno laški in vlada se ondi za to zatirano manjšino niti v toliko pobrigala ni, da bi dodelila slovenski narodnosti jedno samo ljudsko učilnico.

Trst broji nad 16.000 Slovencev ali po mestu so samo laški napisi in 16.000 Slovencev bi svojim otrokom šolskega poduka v svojem jeziku niti dajati ne moglo, da jim ni priskočila na pomoč družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Tako se spolnuje člen XIX v Trstu.

Pulj šteje nad 5000 Slovanov ali vendar ne dobiš javnega napisa v slovenskem jeziku, kar je

zopet dokaz, da se ondi člen XIX vse drugače tolmači nego v Ljubljani.

Pa ne samo po Slovenskem, tudi drugod, kjer stanujejo Slovani v Avstriji, so razmere take, da se mestna občina danes na nje z veliko večjo opravičenostjo sklicuje, kot pa se je skliceval gospod deželni predsednik na člen XIX v svojem dopisu z dne 24. julija 1892, št. 2033.

Pred vsem so značilne razmere v Brnu, ki je stolica Moravski, v kateri prebivata dve tretjini Čehov in jedna tretjina Nemcev. V omenjenem mestu stanuje kakih 50.000 Nemcev in kakih 32.000 Čehov. Čehov je toraj šestkrat več, kakor je Nemcev pri nas v Ljubljani, in več jih je tudi, kakor je vseh prebivalcev v naši Ljubljani! Ali vendar ni v Brnu niti jednega češkega javnega napisa! Dasi so nekdanj imeli dvojezične javne napise, jih je vendar mestni zastop odpravil, in zadnje take napise odpravil je župan Winterholler ravno ob priliki, ko je letos presvtil cesar Brno obiskal! In mi nismo čuli, da bi bil cesarski namestnik v Brnu radi tega poslal kako ordonanco mestnemu zastopu. Če se jemljejo 32.000 Čehom v Brnu dvojezični napisi, je to prav in v redu; če se pa mestni zastop Ljubljanski poda na jednake pota, je takoj ogenj v strehi! Vse to napravi utis, kakor bi 5000 Ljubljanskih Nemcev več pravic imelo kot pa 32.000 Slovanov v Brnu.

Moč zakona mora biti povsod jedna in ista in člen XIX ima v Brnu isto veljavo, kakor v Ljubljani. Isto veljavo ima takrat, kadar se gre za pravice Slovanov, in ravno isto, kadar se gre za pravice Nemcev. Kar je v Brnu dovoljeno, se v Ljubljani prepovedati ne more. Kar smeta Trst in Gorica, to bode smela tudi Ljubljana!

Dokler torej visoka vlada slovenskim manjšinam po zgoraj navedenih in drugih mestih ne bode dodelila tistega varstva, kakor ga sedaj nemški manjšini v Ljubljani dodeliti hoče, toliko časa sme občina Ljubljanska živeti v prepričanju, da je glede javnih napisov jedino ona kompetentna odločevati, kakor to odločujejo tudi druge komune, ki so ž njo pod jednim in istim cesarjem. Z veseljem pa je pripravljena naša občina za vedno uvesti dvojezične javne napise, kakor hitro visoka vlada ukreni, da se bode tudi po drugih mestih, kjer živé znatne slovenske manjšine, jednako postopalo. Za sedaj pa se ne moremo prepričati o tem, da bi člen XIX. osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867, št. 142 drž. zak., imel svojo veljavo samo za Ljubljano in to le tedaj, če se gre za interese neznatne nemške manjšine, ter upamo, da bode visoko ministerstvo preklicalo odlok gospoda deželnega predsednika z dne 24. julija 1892, št. 2033.

V imenu mestne občine se prosi: Visoka c. kr. deželna vlada naj predloženo pritožbo visokemu c. kr. ministerstvu za notranje rečij v razsojo predložiti blagovoli.

V Ljubljani dne 5. avgusta 1892.

Ko se je čitala ta pritožba, bilo je večkrat prav živahno odobravanje, zlasti pa so ob konci vsi občinski svetniki zaklicali: Dobro! Dobro!

V glavni razpravi se na to oglašajo obč. svet. dr. vitez Bleiweis. Govorniku je znano, da je ogromno število Ljubljanskih volilcev podpisalo okrožnico, v kateri se po smislu sklepa občinskega sveta zahtevajo zgol slovenski napisi, in zato vpraša, ali je dotična okrožnica že došla magistratu, kajti potem bi bilo umestno priložiti jo k aktu in odposlati s pritožbo vred.

Župan Grasselli izjavlja, da mu doslej še ni došla ta uloga; ako se mu izroči o pravem času, priložiti jo hoče in odposlati na višje mesto.

Ker se v podrobni razpravi nihče ne oglašuje, preide se k glasovanju, s katerim so bili predlogi pravnega in personalnega odseka, odnosno poročevalca dra. Tavčarja jednoglasno vzprejeti.

Konec javne seje.

Domače stvari.

— (Včerajšnja številka „Slov. Naroda“) je c. kr. državno pravdnštvo zaplenilo zaradi dveh odstavkov v članku „O našem političnem položaju“. Daljši odstavek je obsejal kratek posnetek dveh interpelacij v državnem zboru zastran istrskih razmer. Današnja številka ima prilogo.

— (Natančna adresa.) Ponedeljski „Slovenec“ poroča: „Pripravljali ni katoliški shod imel se je vršiti včeraj ob 1/2 5. uri popoldne na vrtu g. Frana Didiča v Idriji. Ob določenem času zbralo se je na stotine vrlega katoliškega ljudstva na vrtu, z zastavami ozaljšanim. A pritepla se je tudi 50 do 60 oseb broječa druhal, obstoječa večinoma iz nezrelih pobalinih in prezrelih mladeničev, ki je prišla očitno jedino le z namenom, s škandalom doseči razdružitev zbora. Da se je ta namen posrečil, oziroma moral posrečiti, je lahko umevno. V dogovorjenem trenutku začela je ta druhal, ki je razpolagala z izvrstnimi pljuči, vpiti, ne vpiti, tuliti, rjoveti, bučati, razven tega kar divje po mizah skakati, s kratka, tako razgrajati, da

nihče svoje lastne besede ni mogel slišati. Samo ob sebi je umevno, da v taki družbi ni mogel zborovati katoliški shod in da je mestni g. župan Fran Didič vsled teh škandalov zbor razdružil.“ — Tako slika stvar „Slovenec“. Mi sami nismo dobili o tem „škandalu“ nobenega poročila. Zato ne moremo reči, v koliki meri je opravičena sveta jeza in pa — robotost „Slovenčevega“ poročevalca. Dvomimo pa prav zelo, da bi tako impozantno število 50 do 60 oseb bili „nezreli pobalini in prezreli mladeniči“, ali vsaj jako čudno se nam mora zdeti, da se na take pripravljalne shode pripuščajo tudi „nezreli pobalini“. Toda bodi to, kakor hoče: mi smo že dovolj pokazali, da se s temi pripravljalnimi shodi nočemo baviti, niti na dobro, niti na slabo stran. Tudi tega „Slovenčevega“ poročila ne bi bili ponatisnili, ako bi njemu ne bil pritaknen dostavek, ki potrebuje naše pomoči. Gospoda pišejo namreč: „Nikakor nočemo biti pikri in nočemo trditi, da je tega škandala kriva „narodno-napredna“ Ljubljanska gospoda . . . a toliko je vendar jasno: slični prizori kažejo se na Slovenskem šele od tistega časa, ko so nekateri slovenski listi pričeli z znano ostudno pisavo.“ — Dobro, jemljemo na znanje, da mi nismo krivi tega takoiimenovanega „škandala“. Mi smo sploh glede priprav za katoliški shod pokazali toliko samozatajevanja in takta, da gospoda ne more biti nič kaj „pikra“, če bi tudi hotela. Ako pa ima biti govor o nekaterih slovenskih listih, ki so pričeli „ostudno pisavo“, bodi naj tudi govor o listih, ki nadaljujejo „ostudno pisavo“. In tu moramo priti „Slovenčevemu“ poročevalcu na pomoč ter mu povedati natančno addresso nekega takega lista. To ni nihče drug, nego list poročevalcev, — „Slovenec“. Ni še tega mesec dnij, ko je uprav „Slovenec“ gorenjsko ljudstvo hujskal proti „Ljubljanskemu Sokolu“, kedar napravi svoj izlet v Jesenice, ko ni dajal „garancije, da ne bi kak voliček v svoji vročini pomeril hlač komu s svojima rogovoma, ali da ne bi kakega Sokolskega klobuka in peresa Sava odnesla proti Ljubljani, kajti Rovtarski volički se ne menijo za to, ali nosi kdo rudečo srajco ali črne škrice, ampak on stori po svoji naravi.“ Tako pišete — Vi, gospoda, tako — Vi pripravljate ljudstvo na sprejem narodnega društva, tako se obnašate — Vi v času, ko pripravljate katol. shod in ko želite, da bi Vas rojaki po deželi z veseljem vzprejemali, a sedaj se — Vi jezite, da se Vam v Idriji ni vse po volji izteklo, pa druge krivite, da „so Vam provzročili „škandal“, ko je vendar jasno, da le to žanjete, kar ste sami še najnazadnje sejali! Da, da: „posledice so neizogibne“, — ali pa bode katoliški shod, kakor želite, v zboljšanje teh razmer obrodil kaj sadu, to je v prvi vrsti zavisno od kolovodij njegovih, kajti pri njih se mora najprej pokazati — boljši sad!

— (Poslanec prof. Spinčič — „Hani-bal ante portas!“) Piše se nam iz Kamnika dne 9. t. m.: „Zvedeli smo po „Slov. Narodu“, da namerava državni poslanec g. prof. Spinčič priti za nekaj časa v naše mesto, priljubljeno zdravilišče. Dasi smo to vest pozdravili z veseljem, ker vsak rad spozna tudi osebno moža s takšno zgodovino, vendar nismo še kar nič niti z besedo, niti z dejanjem ugibali, kakó bi tega slovenskega poslanca javno vzprejeli ali mu priredili kakovo ovacijo. Ali čujte! Danes dopoldne pokliče naš g. okrajni glavar k sebi g. predsednika pevskega društva „Lire“ in gosp. načelnika tukajšnjega gasilnega društva ter jima zapretili, da ne smeta društvu gosp. Spinčiču napraviti nikakega vsprejema in nikake ovacije, — sicer bode on, okrajni glavar, že vedel, kaj mu je ukreniti. Ta glavarjev ogovor se je bliskom raznesel po Kamniku in lahko si mislite, da ga narodni svet ni ravnodušno na znanje vzel.“ — Mi to g. poročevalcu radi verjamemo, kajti nekaj nenavadnega je v ustavni državi, da se že — misli zasledujejo, nekaj nenavadnega, da bi pevska društvo v svojem kraju ne smelo prirediti kake podobnice avstrijskemu državnemu poslancu. Uverjeni smo tudi, da bodo Kamniški rodoljubi znali varovati za časa svoje državljanske pravice, katere imajo po temeljnih državnih zakonih.

— (Pevska slavnost v Šoštanji.) Vsa častita pevska društva, naše gospode poverjenike, kakor tudi posamezne pevce, kojim smo poslali pesmi za letošnjo slavnost, prosimo uljudno, da jih blagovolijo k slavnosti seboj prinesiti, sicer jih bode primankovalo. Tudi pevska znamenja naj se doma

ne pusté. Tisti izvršujoči člani, ki še nimajo našega pevskega znamenja, lahko si ga dobé na dan slavnosti za 30 novcev.

Odbor „Slovenskega pevskega društva“.

— (Čeških učiteljev izlet k nam.) Udeležniki velikega izleta čeških učiteljev odpeljejo se iz Prage dne 13. avgusta zvečer ter pomudivši se jeden dan na Dunaji, dospejo v Zagreb dne 15. t. m. ob 3/4 na 8 uro zvečer. Dne 16. se odpeljejo v Reko, kjer si bodo ogledali Trsat in Opatijo ter odšli potem v Pulj. Dne 20. prispeli bodo v Trst in ostali tam tudi dne 21. in si ogledali mesto, okolico in Miramar, nekateri pa pojdejo tudi v Benetke. Iz Trsta odpeljejo se vsi skupno v Ljubljano. Čas odhoda določil se bode pozneje, sporazumno s tistimi izletniki, kateri pojdejo v Benetke. Iz Ljubljane napravili bodo vsi udeležniki skupen izlet v Postojnsko jamo. — Kakor čujemo, delajo se povsod priprave za dostojen vzprejem ljubih nam gostov s severa. Ljubljanske čitatelje našega lista opozarjamo na današnji dopis iz Ljubljane.

— (Poslanec prof. Spinčič) je zopet v preiskavi in sicer sedaj ob enem z državnima poslancema, Mladočehoma dr. Ed. Grégru in drom. Brzorádom. Junija meseca bil je javni shod v Nemškem Brodu, na katerem je govoril dr. Ed. Grégr in katerega se je udeležil tudi g. Spinčič z Dunaja. Shod je vladni zastopnik razpustil. Potem je bila prijateljska zabava v gostilni v Vodički. Zaradi govorov, ki so se tu govorili, je državno pravdníštvo Kutnogorsko pričelo uradno preiskavo proti poslancem dru. Ed. Grégru, prof. Spinčiču in dru. Brzorádu, ter jih sumi zločina, da so motili javni mir. Zaslišanih je bilo do sedaj pri okr. sodišči v Nemškem Brodu dvajset prič, a zaslišanih jih bode še več.

— (Osobne vesti.) Vodja c. kr. obrtne strokovne šole v Ljubljani g. Ivan Šubic šel je po nalogu c. kr. ministerstva za bogočastje in pouk na potovanje, proučevati obrtne razmere v Švici in na južnem ter zapadnem Nemškem. — Kancelist gosp. Fran Stefanič imenovan je asistentom pri tabačnem skladišču v Gradci. — Biskup Strossmayer vrnil se je v ponedeljek iz Rogatca preko Zagreba v Djakovo. Spremljeval ga je opat in kanonik g. dr. Rački. Prevzviženi g. biskup je zdrav in se počuti za svoja leta prav izbornó. — Sodni pristav v Metliki, g. Rajko Doležalek, premeščen je k okrožnemu sodišču v Novo mesto, avskultant pri okrožnem sodišču v Novem mestu, gosp. Jurij Žumer, pa je imenovan sodnim pristavom v Metliki.

— (Provincijalom) frančiškanskega reda kranjsko-hrvaške provincije sv. Križa, je bil danes v kapitelji zopet za dobo treh let izvoljen gospod o. Placid Fabiani ter ob 10. uri v frančiškanski cerkvi slovesno umeščen. V petek bo volitev defnitorjev, gvardijanov in drugih fukcionarjev.

— (Časnikarsko.) Iz uredništva Puljskega „Il Diritto Croato“ izstopil je dosednji sotrudnik g. Sabič, ki je bil član uredništva od početka lista. Uredništvo izgubi z gosp. Sabičem izvrstno moč in ga bode težko nadomestiti. Gosp. Sabič, ki je dovršil pravniške študije, hoče se posvetiti povse svoji stroki.

— (Vojaška slavnost.) Dmači naš pešpolk baron Kuhn št. 17. obhajal je minolo nedeljo v Ljubljani obletnico znamenite bitke pri Jajcih dne 7. avgusta 1878 leta. Slavnost pričela se je že v soboto popoldne s streljanjem za dobitke. V nedeljo ob osmi uri zjutraj zbrali so se vsi častniki in vojaki v garnizijski cerkvi pri sv. Petru k božji službi, katero je daroval vojaški kurat čast. gosp. Juranič; popoldne ob jedni uri pa je bil slavnostni obed, katerega so se razven častnikov domačega pešpolka udeležili tudi ekselencia gospod F. M. L. pl. Schilbawsky, g. G. M. Fuchs ter mnogi povabljeni častniki in bivši rezervni častniki, ki so služili za časa okupacije leta 1878. Napitnic bilo je mnogo; med njimi, na presvetlega cesarja kot najvišjega vojaškega poveljnika, na vojvodo Württemberskega, kot načelnika VII. diviziji, v kateri je sodeloval domači pešpolk za časa operacije v Bosni leta 1878, na polkovne častnike in na hrabrost vojaško, s katero se je vselej v burnih časih odlikoval domači pešpolk. Mej tem, ko so bili častniki pri obedu, postreglo se je tudi vojakom v vojašnici z raznovrstnimi krepili. Polkovo poveljništvo spisalotjim je v dnevnem ukazu razno vrstne zanimivosti iz dobe okupacije Bosne.

— (Posebni vlak k pevske slavnosti v Šoštanji) bode vozil po jako znižani ceni v nedeljo dne 14. avgusta. Odhajal bode iz Ljubljane ob 7. uri 40 min. zjutraj, iz Liti je ob 8. uri 23 min., iz Zidanega mosta ob 9. uri 16 min., iz Celja ob 10. uri 20 min. Poštni vlak iz Maribora odhaja ob 8. uri 9 min. zjutraj, iz Pragarskega ob 8. uri 48 min. in pride v Celje ob 10. uri 15 min., kjer ima zvezo z vlakom, ki odhaja iz Celja ob 10. uri 20 min. in dohaja v Šoštanj ob 12. uri 5 min. popoldne. Povratna vožnja dovoljena je do 27. t. m. z vsakim vlakom (z brzovlakom ne) in se sme dvakrat mej potom izstopiti. Dne 14. t. m. vozil bode tudi še posebni vlak nazaj iz Šoštanja do Celja ob 10. uri 15 min. in prišel v Celje ob 11. uri 55 min. Navadni vlaki pa odhajajo iz Šoštanja proti Celju ob 6. uri 20 min. zjutraj in ob 3. uri 10 min. popoldne, iz Celja proti Ljubljani ob 1. uri 51 min. po noči, 6. uri 30 min. zjutraj, 10. uri 20 min. dopoldne, 5. uri 40 min. popoldne, proti Mariboru pa ob 3. uri 10 min. zjutraj, 6. uri 25 min. zjutraj, 8. uri 49 min. dopoldne in 5. uri 24 min. popoldne. Vozni listki, ki naj se oskrbé pravočasno, dobivajo se pri g. J. Pavlinu, g. A. Druškoviču na Velikem trgu in pri g. Češarku v trafiki v g. Souvanovi hiši v Ljubljani in pri g. Drag. Hribarju v Celji ter pri vseh pevske in Sokolske društvih. Vožne cene so: Iz Ljubljane II. razred 5 gld., III. razred gld. 3.30, iz Liti je gld. 4.70 in gld. 3.10, iz Zidanega mosta gld. 2.80 in gld. 1.85, iz Celja gold. 1.60 in gold. 1.05, iz Maribora gld. 4.35 in gld. 2.90, iz Pragerskega gld. 3.60 in gld. 2.40.

— (Nove menične golice.) Finančno ministerstvo izdalo bode nove menične golice, da ustreže mnogim pritožbam. Nove golice bodo narejene iz posebnega papirja, da ne bode moč lahko ponarejati ali kvariti števil, ker bode papir spremenil barvo, če bi se s kako kislino hotelo izbrisati kaj in napisati kaj drugega. Tudi bodo nove golice nekoliko manjše od sedanjih.

— (Predvčerašnji mesečni živinski semenj) je bil za ta čas izredno dobro obiskan. Prignalo se je 352 konj in volov, 321 krav in 104 telet, skupaj 977 glav. Kupčija je bila sploh srednja, ker ni bilo zunanijh kupcev.

— (Nesreča.) Z Viča se nam poroča: Ponedeljek, dne 8. t. m., popoldne prišla je žena posestnika Antona Sluge na skedenj, kjer so mlatili žito s strojem, katerega so konji gonili. Žena ni pazila in se približala stroju tako, da jo je ta prijel za krilo in ji zlomil levo nogo in roko ter jo tudi drugod poškodoval. Nesrečna žena težko da bo okrevala. Pazite na stroje in ne puščajte, da se jim bližajo ženske in otroci — svarili smo že večkrat in ponavljamo to svarilo tudi sedaj.

— (Redkosti v prirodi.) Na vrtu Kranjskega posestnika gosp. Mateja Rossa cvete vrtnica „žalnica“ (Trauerrose), ki je imela letos vsega vkupe nad 3000 cvetov, — gotovo redka prikazen. Prav na tem vrtu rase tudi hruška, ki cvete sleharno leto po dvakrat, samo da drugič radi jesenskega mraza ne obrodi.

— (Občinske volitve.) V občini Begunje v Radovljiškem okraju bil je voljen župan posestnik g. Jožef Šarl, občinskima svetovalcema pa posestnika gg. Jan. Janc in Jan. Janša. — Ker se je odvedal dosednji župan v Vipavi, vršila se je nova volitev. Županom bil je voljen občinski svetovalec g. Anton Hrovatin, na njegovo mesto pa občinskim svetovalcem g. Jož. Žvokelj.

— (Nemške šole) se širijo po Spodnjem Štajerskem, tudi to je znamenje časa. Štajerski deželni odbor je dovolil, da se ustanovi za Ljutomerški trg posebna šolska občina in to vzlic ugovorom narodne stranke, ki zastopa v resnici narod, ne pa le pesti nemškutarjev, kakor nasprotna stranka. Skoraj ni dvomiti, da bode temu pritrtil tudi deželni šolski svet in da bode nova šola le pomemčevalni zavod za većinoma slovensko deco, ki jo bode pobajala.

— (Misterijozen umor.) Blizu Draženec pri Brežicah našli so ljudje v soboto zjutraj ob 5. uri zloglasnega in pijančevanju udanega Franca Pesca mrtvega za nekim grmom. Imel je razbito lobanjo. Sodna komisija je dognala, da je Pesec v petek popoldne pijančeval v gostilni Orenjakovi in zvečer odšel proti svojemu domu. Posestnik Jurij Orenjak videl je Pesca ležečega v jarku, in ob

1/2. uri po noči videl ga je na tem mestu tudi oče njegov, Janez Pesec. — O morilcu še ni nikakega sledu. Blizu umorjenega Pesca našli so krvavo oje, s katerim je bil Pesec pobit. Čudno je, da ne manka nič denarja, ker ga je Pesec pri sebi imel. Oje je lastnina občespoštovanega posestnika Jožefa Peska, na katerega ne leti nikakšen sum.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) praznovalo bode svojo desetletnico dne 4. septembra. Za slavnost se delajo velike priprave. Pri tej priliki bode društvo zopet razvilo svojo krasno zastavo, na katero so bili člani vsekdar ponosni in ki je okičena z dragocenim darilom cesaričine vdove Štefani je. Namestništvo je namreč zopet dovolilo društvu, da sme imeti svojo zastavo.

— (Pevsko društvo „Hajdrih“ na Prosoku) napravi v nedeljo 14. t. m. izlet v Kamnik, da se vdeleži desetletnice tamošnjega pevskega društva „Lira“.

— (Občinske volitve v Zagrebu.) Včeraj volil je drugi volilni razred prvega okraja (973 volilcev) 11 odbornikov; danes prvi volilni razred prvega okraja (66 volilcev) 9 odbornikov. Jutri 11. t. m. voli tretji volilni razred drugega okraja (367 volilcev) 3 odbornike; dne 12. t. m. drugi volilni razred drugega okraja (250 volilcev) 3 odbornike; dne 13. t. m. voli prvi volilni razred drugega okraja (41 volilcev) 2 odbornika; dne 16. t. m. pa volijo častni meščani (18 volilcev) 1 odbornika. Vseh občinskih zastopnikov je 40. Borba je posebno prvi dan bila huda, ker se zavedno narodno meščanstvo bori za svojo nezavisnost nasproti madjarski vladi, ki upotreblja vsa sredstva, da bi zmagala. — Prvi volilni dan zmagala je zedinjena opozicija sijajno z vsemi 11 kandidati, ki so dobili po 713 do 731 glasov. Vladni kandidatje dobili so po 335 glasov. Nezavisno, složno meščanstvo govorilo je jasno in odločno. Še pred dvema letoma imela je vladna stranka v tem razredu 360 glasov, izgubila je torej, akopram je volilo zdaj 120 uradnikov ogerske državne železnice zanjo in so kakih 160 ženskih pooblastil pridobili vladni korteši. Meščanov volilo je komaj 50 za vladne kandidate. Včeraj zmagali so v drugem razredu, kjer je većina uradnikov, vladni kandidatje. Če bi zmagala danes opozicija z vsemi 9 kandidati je zmaga gotova, ker ima potem že polovico svojih zastopnikov. — To se žalibog ni zgodilo. (Gledi telegrame.)

— (Iz domačih zdravilišč.) V Rimske toplice došlo je do 31. m. m. 360 strank ali 761 oseb; v Krapinske toplice do 2. t. m. 1036 strank ali 1407 oseb.

Književnost.

— Nove hrvatske glasbenine. Knjigarna M. F. Stermeckega v Zagrebu izdala je dva krasna glasbotvora našega rojaka, skladatelja F. S. Vilharja. Prvi je „Dvoransko kolo“, drugo „Koncertno kolo“, oboje za glasovir. Cena prvemu je 1 gld., drugemu 80 kr. Gotovo bodo tudi slovenski prijatelji glasbe radi sezali po teh najnovejih skladbah svojega rojaka, ki je obogatil našo in hrvatsko glasbeno slovstvo s tolikimi izbornimi deli.

— Što je novac? Kruna ne forinta. Kratka pouka sa potrebnimi skrižaljками; priredio dr. Juraj Vrbanič. V Zagrebu, vlastita naklada. Tako je naslov mali praktični knjižici, ki je izšla v Zagrebu iz „Dioničke tiskare“. Pisatelj razpravlja v popularni obliki vprašanja: 1. Kaj je denar? 2. vrednost novcev, 3. kovanje novcev, 4. drobni in papirni denar, 5. krona. Pridejal je 5 skrižalj (tabel), ki kažejo, kako preračunati razne novce naše in tuje na nove krone in vinarje. Vsa knjižica obseza 43 strani in jo priporočamo hrvaščine večim čitateljem prav toplo, posebno tabele utegnejo jim dobro služiti za praktično porabo. Cena knjižici je 20 kr. in se jo dobiva pri izdajatelju in v knjigarnah.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 8. avgusta. Vsi opozicijski izvoljeni s preko sedemsto glasovi; vladni pristaši dobili nekaj nad 300 glasov. Oduševljenje in poparjenost.

Zagreb 9. avgusta. Danes zmagala vladna stranka, ker imajo v tem volilskem razredu uradniki većino.

Zagreb 10. avgusta. Pri občinskih volitvah zmagala danes vladna stranka.

Belgrad 8. avgusta. „Male Novine“ javljajo, da je razkralj Milan v petek po noči pripeljal se v Belgrad, imel na kolodvoru 20 minut trajajoč pogovor z generalom Bogičevićem in potem nadaljeval svojo pot.

London 8. avgusta. Prestolni govor brez vse tendence. Pri adresni debati čestitala Barton in Cross vladi na njenih uspehih in pozvala opozicijo, naj se izreče o home-rule. Asquith predlagal, naj se doda adresi dodatek, da dežela in zbornica nimata nikakega zaupanja do vlade.

Dunaj 9. avgusta. Uradni list prijavlja dve lastnoročni pismi cesarjevi, s katerima se minister Pražák na njega prošnjo odpušča od službe in se mu izreka priznanje za mnogoletno vestno in požrtvovalno delovanje. Pražák imenovan je članom gospodske zbornice.

Dunaj 9. avgusta. „Fremdenblatt“ potrjuje vest, da bode odstopil avstro-ogerski veleposlanik v Berlinu, grof Emerich Széchenyi.

Berolin 9. avgusta. Mesto odstopivšega ministra notranjih rečij imenovan ministerski predsednik grof Eulenburg.

Peterburg 9. avgusta. Witte otvoril na železniški postaji Gujasi ljudsko kuhinjo, kjer je moči pogostiti vsak dan 3000 potujočih delavcev.

Dunaj 10. avgusta. „Wiener Zeitung“ prijavlja ministersko naredbo, s katero se prepoveduje uvažanje in prevažanje sadja, zelenjave itd. iz Rusije, naredbo finančnega ministra, s katero se določa, da je do 31. decembra 1892 vzeti iz prometa domače srebrnjake, kovane po konvencijski novčni meri ter ministersko naredbo o uveljavljenji vinske klavzule v trgovinski pogodbi avstrijsko-italijanski, določenem na dan 27. avgusta.

Razne vesti.

* (Madjarsko kulturno delo.) Društvo za pomadjarjenje gornje Ogerske naznanja, da ima še 1423 prostorov v madjarskih krajih za slovaške otroke. Odslej so že odbrali 484 slovaških otrok v raznih krajih, katere bodo v kratkem s številkami okoli vratu odposlali kakor blago v madjarske kraje, da jih odgojijo za pristne Madjare. In tako kupovanje duš imenujejo na Ogerskem „madjarsko kulturo“!

* (Doktorica matematike.) Na vsenčilšču v Turinu bila je te dni promovirana gospodična Ida Terraccini za doktorico matematike. To je prvi slučaj, da se je Italijanka posvetila učenju matematike. Doktoric medicine in prava pa je že več v Italiji.

* (Beli konji v vojski.) V nemški vojski izločili bodo v kratkem vse bele konje, ker so preveč na daleč vidni pri novem smodniku, ki ne napravi skoro nič dima. Sploh se bodo morale odpraviti vse svetle stvari v vojski.

* (Ribe v dežnici.) V Bjelini v Bosni našli so zadnje dni minulega meseca po hudi nevihti v dežnici vse polno malih ribic, katere so lovili po polji in po uličnih jarkih. Tudi v dežomeru našli so dve živi ribici. Vse te ribice bile so podobne navadnim belicam.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Posojilnica pri sv. Lenartu** v Slov. goricah, je lani kaj lepo napredovala. Imela je 161 tisoč 789 gld. denarnega prometa. Zadržnikov je bilo 527 z 1997 gld. deležev, čistega dobička imela je 1393 gld., zadržniški zaklad pa je znašal 2194 gld.

— **Posojilnica v Vitanju** na spodnjem Štajerskem imela je v preteklem polletju 35.736 gld. 58 kr. dohodkov, mej njimi za 24.462 gld. 87 kr. hranilnih ulog, in 33.971 gld. 16 kr. stroškov ter za 21.265 gld. posojil. Udov je pristopilo 190.

— **Nova posojilnica na Suhi** na Koroškem, ki se je osnovala še le pred malo tedni, je imela že prvi čas nad 12.000 gld. denarnega prometa. Zanimanje in zaupanje za novi zavod raste od dne do dne. Ker v okolici stanujejo precej premožni in zavedni slovenski posestniki bode se gotovo nova posojilnica razvila prav krepko in postala jedna izmed prvih v Korotanu.

— **Dalmatinsko vino** se v novejšem času ne izvaja tako v obitni meri na Francosko, kakor prejšnja leta. Deloma se je Francoska zopet opomogla od hude škode, katero je prouzročila trtna uš, deloma pa je poskočila cena dalmatinskemu vinu, ker se ga proda več v naši državi. Zato se francoski vinski trgovci ne oglašajo več tako pogosto v Dalmaciji.

— **Sviloreja na Hrvaškem.** Kako se je začela širiti sviloreja po Hrvaškem, dokaz temu je, da se je l. 1880—82 pečalo samo 262 rodbin v 15 občinah s svilorejo. Pridelalo se je 3160 kg kokonov. L. 1891 pa se je v 5 županijah, v kate-

rih se goji sviloreja, bavilo ljudstvo z njo v 803 občinah, skupaj 18.411 rodbin, ki so pridelale 254.336 kg kokonov.

— **Druga mejnarodna razstava plemenske in užitne živine na Dunaji.** Da se ustreže željam, od mnogih strani razodetim, podaljšal se je rok za oglaševanja za to razstavo do 15. t. m. Oglašja se pri tajništvu c. kr. kmetijske družbe na Dunaji, I., Herrengasse Nr. 13.

— **Koliko živine je v naši državi.** Po zadnjem popisu je v avstro-ogerski državi 3.505.359 konj, 14.198.383 glav goveje živine, 14.363.361 ovac in 8.790.311 prešičev.

— **Avstro-ogerska država** obsega v površini 622.065 $\square$ km. Od te površine je 231.659 $\square$ km polj in vrtov, 155.689 $\square$ km livad in pašnikov, 6763 $\square$ km vinogradov in 194.524 $\square$ km gozdov.

Listnica uredništva.

Gosp. Lajoš: Vašo zgodov. povest smo prejeli. Naznanite, prosimo, svoje pravo ime! — Gosp. ... dinski: Vaše vrstice so uvaževanja vredne, toda kot „nujni opomin“ niso za priobčilo. Bivajte zdravi! — Gosp. Luka S. tu: Vašo pritožbo smo oddali na kompetentno mesto. — Gosp. dopisnik iz Vel. Laš: Take polemike ne zanimajo.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od 2 škatljice se ne pošilja 3 (42—11)

Premovano l. 1891.
s častno diplomom c. in kr. trgovinskega ministerstva.

Prirodna
Studenčna sol iz Marijanskih kopeli
(v praških in kristalizovano).

Dobljena iz najbogatejšega zdravilnega vreleca v Marijanskih kopelih, iz Ferdinandovega vreleca, po izhlapiju brez drugih primesi, in ima po analizi prof. dr. Ernesta Ludwig-a v sebi najuplaviteljše tvarine slavnega tega zdravilnega vreleca ter upliva njemu analogno: lahko čistilno, kiseline uničuje, ugodno na prebavne organe itd.

Pristno samo v flakonih ali v praških v kartonih, na katerih je natisnjena varnostna znamka. (73—20)

Pastile iz Marijanskih kopeli
narejene iz naravnih vrelnih soli iz Marijanskih kopeli — v originalnih škatljicah. Dobiva se v trgovinah z mineralnimi vodami, dišavami in v lekarnah.
Salz-Sud-Werk Marienbad (Böhmen).

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tužci:

8. avgusta.

Pri **Matič:** Rossi, Dr. Turner, Jahoda, Fischer, Gellusi, Pakarek, Maul, Mayr, Kollenz, Eberhard z Dunaja. — Zenker, Möhlich iz Trsta. — Stalzer iz Kočevja. — Hanke iz Monakovega. — Gerdeš iz Rudolfovega. — Zoržini iz Gorice. — Gesell iz Budimpešte. — Gaerstner iz Pulja.

Pri **Stonu:** Paradeiser, Waldstein, Kaiser, Pirze z Dunaja. — Maas iz Trsta. — Dr. Schwarz iz Opatije. — Šivic iz Gorice. — Biagosch iz Berlina. — Možina iz Ilirske Bistrice. — Weiser iz Zagreba. — Prašnikar iz Kamnika. — Rösner iz Budimpešte. — Pair iz Idrije. — Schleffer iz Ljubljane.

Pri **južnem kolodvoru:** Hildbruner iz Brna. — Hutter, Močnik iz Kranja.

Pri **avstrijskem cesarju:** Benedig z Dunaja. — OHčič iz Trsta. — Birk, Hitič, Kmet iz Tržica.

Tržne cene v Ljubljani

dne 10. avgusta t. l.

Pšonica, hktl.	gl. kr.	Špeh povojen, kgr.	gl. kr.
Rež,	4.42	Surovo maslo,	74
Jedmen,	4.87	Jajce, jedno,	23
Oves,	3.90	Mleko, liter,	10
Ajda,	2.68	Goveje meso, kgr.	62
Proso,	5.80	Telečje	54
Koruz,	4.20	Svinjsko	64
Krompir,	4.70	Koštrunovo	38
Leča,	2.60	Pišanec,	40
Grah,	10	Golob	17
Fižol,	10	Seno, 100 kilo,	169
Maslo, kgr.	8	Slama,	214
Masi,	86	Drva trda, 4 metr.	650
Špeh frišen	66	mehka, 4	450

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. avg.	7. zjutraj	739.2 mm.	13.2° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	737.3 mm.	25.6° C	sl. svz.	jasno	
	9. zvečer	736.9 mm.	18.8° C	sl. zah.	d. jas.	
9. avg.	7. zjutraj	736.8 mm.	14.8° C	brezv.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	735.6 mm.	27.2° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	736.2 mm.	18.8° C	sl. zah.	jasno	

Srednja temperatura 19.2° in 20.3°, za 0.6° pod in 0.5° nad normalno

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 7. avgusta 1892.

	Prejšnji teden
Bankovec v prometu	416,105.000 gld. (+ 955.000 gld.)
Zaklad v gotovini	248,555.000 „ (— 377.000 „)
Portfelj	153,983.000 „ (+ 2.25.000 „)
Lombard	24,294.000 „ (+ 219.000 „)
Davka prosta bankovčena rezerva	39,435.000 „ (— 2.355 „)

Dunajska borza

dne 10. avgusta t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	96.05 gld.	96.30 gld.
Srebrna renta	95.70 „	95.80 „
Zlata renta	113.80 „	113.95 „
5% marcna renta	100.45 „	100.45 „
Akcije narodne banke	1000.— „	1000.— „
Kreditne akcije	317.50 „	315.25 „
London	119.45 „	119.55 „
Srebro	— „	— „
Napol.	9.49 „	9.48 1/2 „
C. kr. cekini	5.66 „	5.67 „
Nemške marke	58.47 1/2 „	58.52 1/2 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	183 „ 25 „
Ogerska zlata renta 4 1/2%	111 „	111 „ 30 „
Ogerska papirna renta 5%	100 „	100 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117 „	117 „ 50 „
Kreditne srečke	100 gld.	192 „ 75 „
Rudolfove srečke	10 „	23 „ 75 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	154 „ 50 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	236 „	— „

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata, gosp.

Filipa Jakoba Matjana

c. in kr. kadeta

kateri je danes ob polu 1. uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previden se svetotajstvu za umirajoč, v 17. letu dōbe svoje, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega ranjcega bode v četrtek, dne 11. t. m., popoldne ob 6. uri, v hiši žalosti, Florijanske ulice št. 24, slovesno blagoslovljeno ter na pokopališče k sv. Krištofu v lastno rakev k večnemu počitku prenešeno.

Svete zadušne maše brale se bodo v mnogih cerkvah.

Dragi raniki bodi priporočen v bag spomin in molitev. (912)

Ljubljana, dne 10. avgusta 1892.

Jakob Matjan,

pekovski mojster, hišni in zemljiški posestnik, oče.

Jera Matjan roj. Smrkol, mati.

Srečko Matjan, brat. **Ivana in Ana Matjan,** sestre.

Zahvala.

Ob smrti ljubelega nam pokojnika, gospoda

Jurija Volčič-a

došlo nam je toliko sočutnih izjav, da nam ni možno zahvaliti se za vsako posebe. Naj torej tem potem blagovolje vzprejeti najtoplejšo zahvalo daro alci krasnih vencev, slavno uradništvu, častita duhovščina, slavno društvo „Lira“ za milo žalostinko in slavna čitalnica, kakor sploh vsi, ki so ob tej žalostni priliki pokojniku izkazali poslednjo čast, nam pa sočutje in pomoč z besedo in dejanjem!

V Kamniku, dne 8. julija 1892.

(908)

Žalujoči.

Na najnovejši in najboljši način

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Tvrška A. & E. Skabernè
vzprejme takoj
praktikanta
iz dobre hiše. (903-2)
Zanesljiv
trgovski pomočnik

izurjen **manufakturst,** vesel prodajalec, več obeh de-
želnih jezikov, **vzprejme se takoj** in se mu zagotavlja
prav dobra plača. — Kje? pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“. (595-4)

Dobro, izvrstno (902-2)
dolenjsko vino

leta 1890 ponuja po jako ugodni ceni
Tomo Tollazzi v Dol. Logatci.

**Vozne zvezke (Rundreise-
billets)**

najpripravnije in najcenejše vozne karte sedajnosti, ve-
ljavne za vsak vlak, **letne karte, prirejanje poseb-
nih vlakov** priporoča (413-11)

Jos. Paulin v Ljubljani
mejnarodna potovalna pisarna,

kjer je tudi o potovanju po celim svetu vse potrebno brez-
plačno pozvedeti. Za pismen odgovor naj se znamka priloži.

Na Rakeku
se odda od zadnjega oktobra t. l. naprej v najem
prodajalnica

z vso opravo in s skladiščem, zatem dve sobi za
krmo, ravno tako z vso opravo, z lepo kuhinjo in
kletjo, v prvem nadstropju tudi elika soba, potem dva
hleva za voznike in jeden manjši hlev za jednega konja.
Za hišo je tudi vrt za zelenjavo, svinjak in njiva. Ker
delavci na bližnji žagi krčmo mnogobrojno obiskujejo, je
tudi leža jako ugodna. — Več se izve na Tržaški
cesti št. 5, v II. nadstropju, leva vrata. (892-3)

Tinktura zoper kurja očesa.

Najvarnejše in najboljše sred-
stvo, da se odpravijo kurja očesa,
zagnanci in žulji. Na kurje oko ali
na zagnanec se skozi 5-6 dni ta
tinktura zjutraj s čopičem, ki je v
steklenici, dobro namaže, ko to
preteče, se vzame mlačna kopel,
potem se kurje oko lahko z nohti
izvzame. Steklenica stane 25 kr.,
10 steklenic 2 gld.

Piccoli-jeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

**Vnanja naročila se proti povzetju svote
točno izvršujejo.** (59-6)

NOVOSTI!

Srajce za turiste.
tkane iz najboljšega materiala,
gladko ali progasto barvane, s
širokim ovratnikom in dvema
žepoma na prsih, popolna ve-
likost, izborna delo.
1 komad gld. 1.20.

Svileni pasi
1 meter dolgi, 6 cm. široki, z
dvojno in posrebrno zapono
v obliki kače.
1 komad 50 kr.

Klobuki za turiste
iz kosmine, prve vrste, s ši-
rim svilenim trakom in peresi.
Gld. 2.—.

Kravate za turiste.
Trije komadi gld. 1.—
razpošilja (755-7)
s povzetjem

Emil Storch

Dunaj, I., Salzgassee št. 69.

Pozor gospodinje!

MAGGI JEVA zabela
za juhe (785-4)
se dobiva pri Ivanu Luckmann-u.

Praktikant ali učenec

ki je specerijske stroke že nekoliko vajen in želi trgov-
sko šolo obiskovati, **vzprejme se v večjo specerij-
sko trgovino v Ljubljani.** — Kje? pove iz prijaznosti
upravništvo „Slovenskega Naroda“. (844-3)

Iščejo se:

Dve boljši kuharici, ki moreti ustopiti v 8 dneh, in
sicer zunaj Ljubljane. Služba dobra in trajna. — **Kuha-
rica,** ki zna kuhati kakor v meščanski hiši, tako tudi v
restavraciji, s plačo 8-12 gld. Nastop službe takoj. —
Hišna za tukaj in v Opatiji (hotel). — **Natakarica** za
Ljubljano z dobrim zaslužkom. — **Kuharica** za vse, s
plačo 6-7 gld. — **Pestunja,** tudi začelnica, s plačo
4-6 gld. — Nadalje priporoča ob enem **vrlo službeno**
osebje vsake vrste (910)

pisarnica G. Flux, na Bregu št. 6.

Jutri v četrtek, dne 11. avgusta
ob 3. uri popoldne (911)

prijateljski shod

gostilničarjev in kavarnarjev
v gostilnici pri g. Ign. Druškovič-u
na Dunajski cesti.

== Za mnogobrojni obisk se prosi. ==

Svarilo.

Častitemu p. n. občinstvu uljudno
javljam, da ne bodem plačevala dol-
gov, ki bi jih bodisi katerakoli druga
oseba na moje ime napravila.

Mengliš, dne 9. avgusta 1892.

(909-1) **Marija Sirc roj. Zunder.**

Št. 6342.

Naznanilo.

(907-1)

Zaradi glavnega snaženja uradnih
prostorov, ostane **deželna blagajna**
kranjska od 16. do uštetega dne
18. avgusta t. l. strankinemu
prometu zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske

v Ljubljani, dne 8. avgusta 1892.

NOVO!

NOVO!

Zanimiva in zabavna

je moja tukaj prvič na prodajo izložena
igrača

borilca.

Dva smešna očka, trdno narejena, oblečena kot herkula, borita se, držeč se za
roke, da kaj smešnejšega še ni bilo videti. To se lahko in gotovo izvršuje brez
vsakeršne priprave, tako da more tudi najmanjši otrok sam oživiti igračo. Ako
hočete sami in svojim otrokom narediti veselje, prosim, počastite me s svojim
obiskom. Ta igrača vzprejeta je bila povsod z največjim odobravanjem.

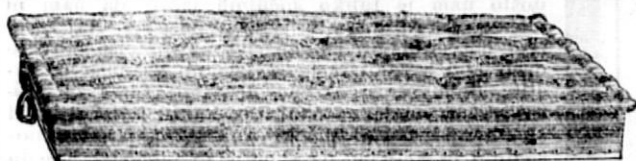
Cena paru 50, 60 kr., boljše vrste iz papir-maché 1 gld. in 1 gld. 20 kr.,
iz stisnjene papirja prve vrste 1 gld. 50 kr. in 2 gld., večji komadi 3 gld.

Prodajalo se bode le malo časa v Tonhalle.

Ad. Rissmann,

lastnik mnogih častnih diplom.

(883-8)

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno
iz najboljšega tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz naj-
boljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim
evilhom preoblečeni ter 10-15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri
naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančna** mera postelje v **notranji**
luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. **dober** tapciran modroc na pe-
resih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu na-
menu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za **vsako** posteljo na-
vadne velikosti po 8 gld. 90 soldov;
z afrikom tapcirane in s evilhom preoblečene
po 15 gld. (714-16)

Najboljše milo v Ljubljani!

Doeringovo milo s sovo

je kakor znano najmilejše, najčistejše in najpripravnije milo za

gojitev kože in lepote

in se dobiva odslej v vseh boljših trgovinah s parfumerijami,
leki in kolonijalnimi blagom.

To milo dá koži mladostno svežost ter jo vzdrži
do visoke starosti

nežno in gladko.

- Doeringovo milo ni samo v vseh tukajšnjih naj-
- finejših damnih boudoirih, ampak skoro v vseh
- hišah v Ljubljani in v okolici
- v izključni porabi,**
- vsakdo jo rabi, komur je za to, da
- lepo, zdravo in čisto kožo dobi.**

X. (362-5)

Ker je Doeringovo milo s sovo **samo milo**, to je, ker je sestavljeno samo
iz toščobe in luga in nima nepotrebnih primesi, niti lošča, niti sode, **tudi se je**
jako malo porabi, a moči je je porabljati do zadnjega koščeka, a navzlic temu
da je najboljše in kot koži najkoristnejše milo priznано, je vender

najcenejše toaletno milo na svetu.

Vsakemu komadu **Doeringovega mila** utisnjena je naša varstvena
znamka, **sova**, odtod imenovanje: „**Doeringovo milo s sovo**“.

Cena 30 kr. komadu.

Dobiva se: Avg. Auer, Ferd. Bilina & Kasch, lekar Grötschl, Ant. Krisper, Ed.
Mahr, Mayr-jeva lekarna pri „zlatem jellenu“, „Piccoli-jeva lekarna pri „angelju“,
Ubaldo pl. Trnkoczy lekar. V Kranju: Martin Pettan. Rud. Starovanski. — **Gene-
ralno zastopstvo za Avstro-Ogersko: A. MOTSCH & Co., Dunaj I.,
Lugeck 3.**